

Foredrag som i de Betragtninger, der fremkom fra Banken her foran mig (Tauber og Wintner), synes man at oversee en Deel af de eiendommelige Forhold, hvorunder et saadant Institut maa arbeide. For det Første er det en given Sag, at Assistentshuset — og det allerede paa Grund af Omfanget af dets Laaneforretning — ikke kan yde Laan paa alle Gjenstande, navnlig ikke paa Gjenstande, som ere af et stort Omfang, eller hvis Opbevaring er særlig vanskelig, og deraf følger da, at der er en vis Klasse af Gjenstande, Huusgeraad, Klæder og deslige, hvorpaa fattige Folk søge at reise Laan, naar de ere komne i stor Forlegenhed, som Assistentshuset efter sin hele Indretning umulig kan modtage som Pant, og alle disse Arter af Laan ere da efter Sagens Natur henvisse til de private Contoirer. Men dertil kommer nu et Andet, nemlig dette, at de allerfleste Folk, som saaledes laane Smaabeløb paa Pant, altid staae i den sorgelige Bildfarelse, at de kunne løse Pantet ind paa Lørdag eller næste Lørdag, at de i alt Fald ikke behøve at lade det staae hen i længere Tid, og derfor bryde de sig ikke saameget om, enten Rentefoden er stillet til 12 eller 150 pCt. for hele Aaret, tilmed da Menigmand ofte har en underlig Maade at regne den Art af Renter paa og antager, at f. Ex. i Sk. af Marken om Ugen omtrent er det samme som 6 pCt. om Aaret, medens det i Virkeligheden er over 300 pCt., og som følge deraf ofte bilber sig ind, at det ikke gjør Noget, at Rentefoden er saa høj; allerede næste Lørdag, siger han, kan jeg løse Pantet ind igjen, og saa forekommer Forstjellen ham saa ubetydelig, at han vil hellere pantsætte i Stedet lige ved Siden af end gaae en lang Vej hen til et af Indleveringscontoirerne og saaledes spille Tid. Men naar saa Dagen kommer, have disse stakkels Folk som oftest den Skuffelse, at de ikke kunne indløse Pantet, og saaledes gaaer det da fra Uge til Uge med den meget høje Rentegodtgjørelse og Fornælse, indtil de tilsidst ere paa det Standpunkt, at de ikke kunne indløse det mere, men maa lade Pantet blive solgt. Det er ikke tilstrækkeligt for at raade Bød herpaa at indrette endnu flere Indleveringscontoirer i Kjøbenhavn, end

der allerede findes. Der gives allerede flere saadanne, hvis jeg ikke feiler eet paa Nørrebro, eet paa Christianshavn og 2 eller 3 inde i Byen, fordeelte paa forskjellige Steder, men alle disse Laanecontoirer volde Assistentshuset Tab, og saalænge dette Institut drives for Statens Regning, turde der neppe være Opfordring til at gaae videre i Retning af Aabning af flere Indleveringscontoirer. Det er ligeledes berørt, at det skulde være en given Sag, at Assistentshuset giver en mindre Sum, end de private Laanecontoirer give paa det samme Pant, men dette troer jeg er en Bildfarelse. Jeg har Sagkyndiges Forsikring, at Assistentshuset i de allerfleste Tilfælde giver ligesaa Meget paa et Pant, som de private Laanecontoirer give (Modsigelse af Kofod). Men hvoraf kommer da det mærkelige Phænomen, at Laanesødlere paa Assistentshuset atter blive betragtede som Pant i de private Laanecontoirer? (Kofod: Ja, det er Bevist!) Er dette ikke, siger man, et Bevist paa, at Assistentshuset ikke giver den fulde Værdi, som kunde gives paa et Pant? Man skulde jo virkelig troe, at det var Tilfældet, og dog lader det sig vistnok let paavise gennem den Erfaring, som høves, at det ikke forholdes sig saa. Sagen er nemlig som berørt af det ærede Medlem for Standerborg Amts 1ste Valgfreds (Tauber) den, at den Klasse Folk, som laaner paa Assistentshuset, finantsielt er lidt bedre stillede end dem, der tyer til de private Laanecontoirer, i det Mindste som almindelig Regel betragtet, og deraf følger, at de Folk, som laane paa Assistentshuset, indløse deres Pant i større Omfang end de, som pantsætte i de private Laanecontoirer, — som det ærede Medlem rigtig bemærkede, fordi det er Folk, som have de pantsatte Gjenstande saa fjære og nødtig stille sig derved, og dernæst fordi det meest er Folk, hvis Fortjeneste dog falder lidt rundeligere. Hvis jeg ikke feiler meget, indløses paa Assistentshuset omtrent 90 pCt. af Panterne, hvorimod der paa de private Laanecontoirer indløses langt mindre. Men netop i denne Omstændighed, at en saa stor Andeel af Assistentshusets Pant indløses, ligger den fornødne Sikkerhed for de private Laanecontoirer til at kunne give Laan